

Albert i les escriptores: entre la solitud i les relacions literàries», de Núria Nardi; «Relectura de *Solitud*», de Jordi Castellanos; «Mila, genealogia d'un personatge amb veu pròpia», de Lluïsa Julià, i «*Solitud*. Xarxes intertextuals a l'obra de Caterina Albert», de Francesca Bartrina.

Un total de catorze comunicacions completaren l'anàlisi actual de *Solitud*, des de la «Recepció hispana de l'obra de Víctor Català», a càrrec de M. Dolors Madrenas i Joan Ribera, fins a les traduccions de la novel·la al francès i a l'anglès a càrrec de Pau Berga i Kathleen McNermey, respectivament, passant per les anàlisis de lèxic «El parlar del pastor a la primera i tercera edició de *Solitud*», de Jordi Boix, i «Aproximació al glossari de *Solitud*», de Xavier Luna. Irene Muñoz, guanyadora de la Beca d'Hivern Víctor Català, que organitza cada any l'Ajuntament, va presentar el llibre *Epistolari de Lluís Via*

i Francesc Matheu. Un altre dels llibres presentats va ser *Quincalla*, recopilació dels adagis que acostumava a anotar Caterina Albert durant les nits d'insomni, a cura de Lluís Albert i Joaquim Armengol. Es varen fer també lectures dramatitzades i representacions teatrals, com *De Víctor a Caterina*, a càrrec de l'actriu escalenca Maria Carme Callol, i el monòleg *La infanticida*, per Margarida Massot, de Torroella de Montgrí.

Les Jornades es varen cloure el dissabte a la tarda amb un dinar al restaurant Mas Concas, que havia estat propietat de Caterina Albert, i una visita guiada al veïnat de Cinclaus i a la capella preromànica de Santa Reparada, davant la qual l'any 1922 l'escriptora, en la seva faceta d'antropòloga, va recuperar el ball del contrapàs empordanès a partir dels últims vells de Viladamat que encara el sabien ballar. També va instaurar l'aplec de Santa Reparada, activitat que encara perdura.

Caterina Albert i Paradís va néixer a l'Escala l'11 de setembre de 1869 i morí el 27 de gener de 1966. Reposa al Cementiri Marí. La seva tomba, així com els indrets impregnats del seu record, s'han convertit en visita obligada de les rutes que organitza

l'Ajuntament. *Solitud* és una de les obres més importants de la literatura catalana i una de les més traduïdes en llengües estrangeres.

Abans de cloure aquest article una senyora de l'Escala m'explicava que Caterina Albert va ser la impulsora de la primera llibreria del poble, l'any 1930, a can Romaiguera. Així, al costat d'esclops i espadnyes per als mariners, els seus pares, seguint els consells de Caterina Albert, varen

començar a vendre llibres. L'escriptora acostumava a anar a comprar-ne de «lladres i serenos», tal com anomenava les novel·les policíaqües, que llegia a la nit per ajudar-la a dormir.

Anècdotes a part, tant de bo les jornades de l'Escala serveixin per impulsar més actes a tot el país, i l'Any Internacional del Llibre i la Lectura, Caterina Albert i *Solitud* tinguin el ressò que es mereixen.

Lurdes Boix i Llonch

El món del suro, un sector de futur

Primer Congrés Internacional Suredes, Fàbriques i Comerciants. Passat, present i futur del negoci surer, celebrat a Palafrugell entre el 16 i el 18 de febrer al Teatre Municipal

El suro té un llarg passat. Però el seu futur també ho és. Aquesta és la conclusió que es pot extreure després de veure les 76 ponències de recerca que van presentar en el congrés de Palafrugell investigadors de vuit països relacionats amb aquest producte. Unes recerques que abastaven des del camp de la silvicultura, la qualitat del suro, les tendències recents i situacions actuals de les indústries surera i vinícola, l'anàlisi econòmica de la sureda, els mercats de

productes surers, la qualitat en la indústria surera, la recerca i la innovació en la indústria surera i la qualitat de productes de les indústries surera i vinícola.

Una amalgama de ponències amb un fi comú: afavorir l'intercanvi dels investigadors de les recerques amb el sector surer, ja siguin propietaris forestals, industrials o administracions públiques. I prova d'això és que la major part del temps no estava dedicat a presentar la ponència,

sinó a incentivar el debat entre les diferents parts implicades. Una necessitat obligada per posar ordre i conèixer l'estat de la investigació, sense oblidar els problemes que comporta.

El sector surer aposta per la qualitat, és el seu segell que marca la diferència, sobretot amb el seu producte estrella, el tap. Cal no oblidar que el 60 per cent dels taps de cava i xampany del món es fan a les comarques gironines. El tap de suro, malgrat els avenços, no acaba de ser abatut per altres productes alternatius, especialment el plàstic. Però no és fàcil, atès que sempre han de fer front al mal anomenat «gust de suro». I encara que s'acusa el tap d'afectar negativament un 5 per cent de totes les ampolles, resulta que les proves fetes diuen que no representen ni l'1 per cent. Però per aconseguir això cal qualitat i uns controls que ho certifiquin.

El sector surer també té futur a nivell forestal. Representa un sector sostenible i ajuda a combatre el foc, dues coses bàsiques per al nostre temps, i més quan es vol mirar d'acabar d'arrodonir amb l'aprofitament del sotabosc i branques dels arbres com a biomassa forestal. Un complement més per afavorir els boscos de suredes. Una aposta que

defensa el mateix Departament de Medi Ambient de la Generalitat per mirar de completar un cercle productiu respectuós amb el medi ambient i d'una gran qualitat.

I tot embolcallat per un municipi, Palafrugell, conscient de la importància del sector per a la vila, com també per a la comarca i Catalunya. Palafrugell, amb aquest congrés –que pensa mantenir, encara que no se sap la seva periodicitat– ha acabat de refermar-se com a capital catalana del

El programa del Congrés era redactat en català, castellà, portuguès, francès i anglès.

suro. Palafrugell té el Museu del Suro, però també és la seu de l'Associació d'Empresaris Surers de Catalunya (Aecork), de l'Institut

Català del Suro i del laboratori Cork Center, que també s'han implicat en el congrés.

Albert Vilar

L'Enric, altra vegada

Amb una exposició al Museu d'Història de Girona i l'edició d'un llibre de Pau Lanao, Carme Vinyoles i Miquel Torns s'ha commemorat el desè aniversari de la mort de l'Enric Marquès, inoblidable amic, compaginador i conseller de redacció d'aquesta *Revista*.

L'exposició i el llibre s'han presentat sota el mateix títol: *Enric Marquès, periodista*. Amb aquesta opció no es tractava pas d'empetir la seva reconeguda personalitat de pintor, sinó de constatar i demostrar que tota la seva capacitat creativa i expressiva responien a una decidida i insubornable voluntat de comunicació. Ara, després d'aquesta doble aproximació, queda molt clar que és en el món de la premsa i de les arts gràfiques –com a escriptor, tipògraf, il·lustrador, dissenyador, compaginador– on es troba, sencer, l'autèntic i veritable Enric Marquès.

L'Enric, en un escrit inèdit, va expressar així el seu ideal i el seu compromís d'artista: «Acostar l'art al poble en formes modificades, científiques o ingènues, dramàtiques o festives, per tal de retrobar el fil de la Comunicació». En això s'ajustava plenament al model dibuixat per Albert Camus quan deia que l'art no és un plaer solitari sinó una eina de relació: «L'artista es forja en un anar i venir perpetu d'ell cap als altres, a mig camí entre la bellesa, de la qual no pot prescindir, i la comunitat, de la qual no es pot apartar».

Perpètuament inquiet i insatisfet, l'Enric no va deixar mai de lluitar visceralment en defensa de les seves conviccions i va maldar, incansable, per plasmar-les i transmetre-les a través de les múltiples vessants de la seva obra. Els qui vam tenir la sort de comptar amb la seva amistat i de tenir-lo a prop com a companys de feina estem contents de comprovar que ha tornat altra vegada, al cap de deu anys, amb la mateixa capacitat de seducció i d'exigència de sempre. L'exposició i el llibre han servit per afinar els trets del seu perfil i per consolidar la vàlua del seu llegat artístic i humà.

Narcís-Jordi Aragó